

**PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA NA LEKCJACH
HISTORII I KULTURY KASZUBÓW
W ROKU SZKOLNYM 2023/2024**

Imię i nazwisko nauczyciela: TERESA BRONK

Program jest przeznaczony do nauczania *HISTORIA I KULTURA KASZUBÓW* klasy V- VI dla uczniów pobierających naukę języka kaszubskiego i innych zainteresowanych tematyką kaszubską. Przeznaczony do realizacji na II etapie nauczania (szkoła podstawowa), zgodnie z rozporządzeniem MEN w tej sprawie – w klasie V i VI w ilości 25 godzin rocznie w każdej z klas. Autorzy programu: Zespół nauczycieli języka kaszubskiego oraz historii i kultury Kaszubów szkół podstawowych powiatu kartuskiego. Zgodny z założeniami Podstawy Programowej Kształcenia Ogólnego - Rozporządzenie MEN z dnia 14 II 2017.

***Jest podstawą do stworzonych zasad oceniania uczniów na historii i kultury
Kaszubów***

Zasady oceniania:

- Ocena jest jawna i uzasadniona.
- Na bieżąco zapisuje się oceny w e- dzienniku.
- Uczniowie mają obowiązek prowadzenia zeszytu i gromadzenia materiałów otrzymanych na lekcjach.
- Ocenie podlega pozalekcyjna kaszubska działalność dziecka.
- Nauczyciel może nagrodzić dziecko za nadobowiązkowe przygotowanie materiałów na lekcje.

1. W klasach IV – VIII (klasa V i VI) w ciągu semestru uczeń otrzymuje oceny częściowe w

formie cyfrowej:

celujący - 6

bardzo dobry - 5

dobry - 4

dostateczny - 3

dopuszczający - 2

niedostateczny - 1

- bieżące ocenianie ucznia odnotowuje się w dziennikach zajęć wpisując odpowiednią cyfrę;
- ocena semestralna wynika z ocen częściowych, ale nie jest ich średnią. Na bieżąco oceniane są: zaangażowanie i wysiłek wkładany w wywiązywanie się z obowiązków, umiejętność współpracy, aktywność na zajęciach;
- ocena roczna jest oceną cyfrową wynikającą z ocen częściowych i semestralnych.

2. Aktywność na lekcji:

- praca na lekcji oceniania jest plusami i minusami;

- za każde 6 plusów uczeń otrzymuje ocenę celującą, za każde 3 minusy ocenę niedostateczną.

3. Kryteria oceniania uczniów:

- nauczyciel sprawdza i ocenia wiadomości i umiejętności w zakresie treści nauczania wprowadzanych na zajęciach ze szczególnym uwzględnieniem postępów ucznia;
- zadania oceniane są w punktach, które przeliczane są zgodnie z proporcją:
100-99% - ocena celująca (6)
98-90% - ocena bardzo dobra (5)
89-75% - ocena dobra (4)
74- 50% - ocena dostateczna (3)
49- 30% - ocena dopuszczająca (2)
29- 0% - ocena niedostateczna (1)

4. Ocenianie ma charakter ciągły, a oceny wystawiane są systematycznie i zgodnie z wewnątrzszkolnym systemem oceniania. Wszystkie oceny zapisywane są w e – dzienniku. W przypadku ucznia posiadającego orzeczenie z PPP wymagania edukacyjne dostosowane są do indywidualnych potrzeb ucznia na podstawie orzeczenia.

5. Formy sprawdzania wiadomości uczniów:

- a) Ustne
  - odpowiedzi ustne
- b) Pisemne
  - sprawdziany (jeden w semestrze)
  - kartkówki są niezapowiedziane i obejmują materiał z 3 ostatnich lekcji
  - odpowiedzi na pytania
  - karty pracy
  - teksty z lukami

Uczeń:

- 6 - zna dane statystyczne związane z Kaszubami;
- 6 - zna znaczenia haseł: mniejszość narodowa, etniczna, grupa regionalna;
- 6 - przyporządkowuje język kaszubski do odpowiedniej grupy języków słowiańskich
- 6 - umie udokumentować mianowanie Gdańska historyczną stolicą Kaszub.
- 6 - potrafi nazwać ciekawe formy ukształtowania terenu będące wynikiem kolejnych zlodowaceń;
- 6 - wie, jakie formy ochrony przyrody występują na Kaszubach;
- 6 - nazywa krainy geograficzne, na których położone są Kaszuby.
- 6 - wie, jaki wpływ na historię Pomorza i Kaszub miało sąsiedztwo z Wikingami i ludami germańskimi;
- 6 - wie o istnieniu plemion słowiańskich za Odrą;
- 6 - potrafi powiedzieć o znaczeniu ośrodków: szczecińskiego i gdańskiego w dziejach Pomorza i Kaszub;
- 6 - analizuje ważność zdarzeń sprzed wieków i ich wpływ na obecne życie społeczno-kulturowe Kaszub
- 6 - opowiada o ważniejszych potyczkach z Krzyżakami na Kaszubach;
- 6 - sytuuje Pomorze Gdańskie w strefie wpływów zaboru pruskiego;

- 6 - identyfikuje nazwę Prusy Zachodnie z Pomorzem Gdańskim;
- 6 - omawia funkcjonowanie metropolii gdańskiej w obrębie Wolnego Miasta i zna przyczyny takiej decyzji;
- 6 - potrafi krótko scharakteryzować znaczeni ideę F. Ceynowy dla rozwoju lit. kasz. i ruchu kasz.;
- 6 - wie, jakie prawa wynikają z zapisów Ustawy o mniejszościach;
- 6 - orientuje się w wydarzeniach związanych z Układem w Kępnie;
- 6 - umie wskazać wspólne przedsięwzięcia niepodległościowe Polski i Pomorza na przestrzeni dziejów;
- 6 - zna podejście do sprawy polsko-kaszubskiej wybitnych Kaszubów

- 5 - identyfikuje Kaszubów jako lud słowiański, pomorski, należący do grupy Słowian Zachodnich;
- 5 - odczytuje dane z mapy, np. powiaty, gminy, inne...;
- 5 - zna umowy podział Kaszubów na podgrupy regionalne
- 5 - wymienia podstawowe duchy z demonologii kaszubskiej i zna ich zakres działania;
- 5 - wie, jakie znaczenie w przygotowaniu herbu Kaszub i flagi odegrał A. Majkowski i jego siostra Franciszka;
- 5 - wymienia miejsca związane z dawnymi plemionami i miejscami ich kultu (kręgi kamienne);
- 5 - tworzy sieć miejscowości związanych z kalwariami, sanktuariami;
- 5 - wskazuje najciekawsze i najstarsze zabytki z przeszłości;
- 5 - wymienia najważniejszych przedstawicieli tej dynastii i ich osiągnięcia;
- 5 - wymienia najważniejszych przedstawicieli Subisławiców i ich osiągnięcia;
- 5 - zna fakty dotyczące tzw. „rzezi Gdańska”;
- 5 - wie, jakie wydarzenia zakończyły panowanie Krzyżaków na Pomorzu
- 5 - omawia najciekawsze elementy gotyckie na podstawie zabudowy Gdańska oraz zespołów poklasztornych w Żukowie i Kartuzach;
- 5 - wie o oporze miejscowej ludności przeciwko germanizacji procesu nauczania;
- 5 - poznaje organizacyjne przyporządkowanie ruchu kaszubskiego (próby tworzenia kolejnych stowarzyszeń);
- 5 - zna historię powstania ZKP;
- 5 - wie, na czym polega budownictwo w każdym z wyróżnionych stylów;
- 5 - zna przykłady tańców obrzędowych i umie je opisać;
- 5 - lokuje najbardziej znane sanktuaria;
- 5 - określa główne kierunki działania H. Derdowskiego;
- 5 - zna twórców literatury kaszubskiej związanych ze swoim najbliższym otoczeniem
- 5 - wymienia podstawowe media kaszubskie, programy, strony internetowe;

- 4 - nazywa regiony sąsiadujące z Kaszubami;
- 4 - zna podstawowe bóstwa z mitologii słowiańskiej;
- 4 - odróżnia pojęcie tradycji i obyczaju;
- 4 - zna wybitnych ludzi zasłużonych dla ruchu kaszubskiego;
- 4 - wymienia najważniejsze muzea i skanseny prezentujące kulturę materialną;
- 4 - kojarzy Pomorze Zachodnie z dynastią Gryfitów;
- 4 - kojarzy Pomorze Wschodnie z dynastią Subisławiców;
- 4 - umie wskazać wyróżniki stylu gotyckiego;

- 4 - opowiada o ważniejszych zabytkach swojej okolicy;
- 4 - orientuje się w roli, jaką w historii Pomorza odegrał gen. Haller;
- 4 - lokuje na mapie miejsca związane z martyrologią ludności pomorskiej;
- 4 - rozszyfrowuje skrót TOW, zna jego krótką historię;
- 4 - wymienia i krótko omawia imprezy i przedsięwzięcia ogólnokaszubskie
- 4 - zna symbolikę stosowaną w ceramice i hafcie;
- 4 - orientuje się w zasobach współczesnej muzyki kaszubskiej;
- 4 - zna symbolikę regionalną;
- 4 - wymienia miejsca na Kaszubach, do których od dawnych czasów zmierzają pielgrzymi;
- 4 - wie od czego zaczyna się historia literatury kaszubskiej;
- 4 - umie powiedzieć kilka słów o A. Majkowskim i jego głównym utworze „Żëcé i przigòdë Remùsa”;
- 4 - zna ważniejsze wydawnictwa publikujące literaturę kaszubską;

- 3 - określa cechy wyróżniające Kaszubów;
- 3 - odczytuje położenie regionu na mapie;
- 3 - wie, co kryje się pod pojęciem język regionalny;
- 3 - potrafi rozpoznać i opisać herb Pomorza i Kaszub;
- 3 - kojarzy słowa hymnu z utworem H. Derdowskiego
- 3 - potrafi wymienić nazwy 7 miast ubiegających się o miano stolicy Kaszub;
- 3 - lokuje na mapie powiatu ważniejsze miejsca będące turystycznymi atrakcjami
- 3 - rozpoznaje typowe elementy kaszubskiego stroju;
- 3 - zna typowe wyroby rękodzieła ludowego Kaszub;
- 3 - zna zestaw instrumentów wykorzystywanych w kapeli kaszubskiej;
- 3 - umie dokonać podziału na instrumenty kaszubskie i ogólnie używane;
- 3 - zna podstawowe zwyczaje, obrzędy;